

СПЕЦИФІКА ЯПОНСЬКОЇ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ

Малько О.В.

Науковий керівник – Нохріна Л.А., канд. техн. наук, доцент

Соціальна відповідальність бізнесу – це комплекс заходів, які спрямовані на покращення рівня життя населення, поліпшення умов праці працівників, розробку методів боротьби з забрудненням навколишнього середовища, формування позитивної репутації підприємства та на збільшення доходів в довгостроковому періоді. Питання соціальної відповідальності бізнесу не є новим, над ним почали замислюватися ще в часи Конфуція, Платона й Аристотеля.

Вчені виділяють три моделі соціальної відповідальності бізнесу, а саме: європейську, американську та японську.

Японська модель соціальної відповідальності суттєво відрізняється від інших. В японській моделі важливу роль відіграє не тільки держава, як в європейській, але й традиції та етичні кодекси; працівники відносяться до своєї компанії як до сім'ї. Треба відмітити, що працюють вони здебільшого все життя на одному підприємстві. Робітники вважаються членами виробничої сім'ї, тому їх відповідальність і права виходять за рамки звичайних трудових обов'язків. В свою чергу, підприємства підтримують кожного працівника протягом всього життя: виділяють засоби при народженні дітей, допомагають в купівлі житла, надають безкоштовне навчання дітям, сплачують гідні високі пенсії [1].

Політика соціальної відповідальності бізнесу в Японії та в деяких азійських країнах взяла в основу постулати конфуціанства: гуманність, колективізм, повагу до людей та пошану старшого покоління. Специфічні риси японської моделі: забезпечення добросовісного партнерства; розвиток волонтерства; відповідальне ставлення громадян до країни; забезпечення повної гендерної рівності; підтримка програм за чистоту навколишнього середовища; забезпечення роботою усієї сімейної династії [2].

Для японської моделі соціальної відповідальності характерна активна роль держави, яка приймає участь в корпоративному стратегічному плануванні [3]. Важливо, що управління бізнесом орієнтовано не тільки на отримання прибутку; воно засноване на усвідомленні особистої відповідальності перед суспільством та зовнішнім середовищем, а також, на прагненні до прогресу цивілізації. Крім повного забезпечення працівників, територіальних громад й інтересів стейкхолдерів, японська модель соціальної відповідальності вважається світовим лі-

дером з питань екологічної відповідальності.

Як висновок, можна зазначити, що історично в Японії питання етичної поведінки займало провідне місце; підприємства прагнули встановити довірливі та довгострокові відносини з метою утримання важливих клієнтів; на разі чесність і дотримання ділової етики домінували над прибутком; японські підприємці, приділяючи значну увагу репутації бізнесу, керувалися правилом: «турбуйся не про прибуток, а про добре ім'я». Таким чином, бізнес пройшов шлях до усвідомлення своєї відповідальності за покращення рівня життя територіальних громад, за збереження навколишнього середовища, за розв'язання соціально-економічних проблем та забезпечення стійкого розвитку суспільства в цілому. Отже, відмінною рисою філософії японської моделі соціальної відповідальності бізнесу є орієнтація не тільки на прибутковість, а й на досягнення суспільного блага й підтримки екологічної стабільності.

1. Міжнародний науково-дослідницький журнал: Порівняльний аналіз моделей корпоративної соціальної відповідальності: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://research-journal.org>

2. Моделі корпоративної соціальної відповідальності: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу : <http://csrjournal.com>

3. Іванова В.А. Корпоративна соціальна відповідальність в азійських країнах [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_126/27.pdf

СОЦІАЛЬНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ

Куценко С.С.

Науковий керівник – Нохріна Л.А., канд. техн. наук, доцент

Термін «соціальні технології» застосовний як до управління суспільством, так і до управління конкретними організаціями, будь-якими соціальними об'єктами. Соціальні технології існують дуже давно. Так, люди, наприклад, довгі століття управляли громадськими процесами, передавали накопичені знання та інформацію від покоління до покоління. При цьому користувалися технологіями, які спеціально не розроблялися, були досить простими.

Соціальні технології – це істотна сукупність засобів, інструментів, методів для цілеспрямованого і обумовленого впливу на соціальні процеси, інститути, життєдіяльність населення, що дозволяє отримати при обмеженому обсязі різного роду ресурсів соціально значимий і високий результат.

За характером впливу можна виділити такі типи соціальних технологій: